

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Interesna skupina delodajalcev

Številka: 435-01/16-4/
Ljubljana, 29. 9. 2016

EPA 1441-VII

Gospod
Mitja Bervar, mag. manag.
Predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	29 -09- 2016
Šifra:	435-01/16-4/
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

PREDLOG ODLOŽILNEGA VETA

Interesna skupina delodajalcev je na 9. izredni seji 29. septembra 2016 sprejela sklep, da na podlagi 75. a člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) daje pobudo za sprejem odložilnega veta na:

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2R),
EPA 1441-VII**

Zakon je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 22. redni seji 27. 9. 2016.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik mag. Stojan Binder.

Vodja interesne skupine
Milan Lukić, l.r.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA ODLOŽILNEGA VETA:

Ključni predstavniki gospodarstva so si v zvezi z davčnimi spremembami več mesecev prizadevali z argumenti prepričati Vlado, da naj bo davčna reforma odločna, razvojna in pravična. Vendar Vlada njihovih argumentov ni upoštevala. Pri tem se je sklicevala na javno-finančno konsolidacijo, zaradi katere menda ni mogoče storiti nič več.

A dejstva so drugačna: država pobere kar 1,3 milijarde EUR več davčnih prilivov kot leta 2013, pri tem se javnim uslužbencem v povprečju razdeli po tisoč EUR bruto višje plače na leto, zaposlenim v gospodarstvu se z davčnimi spremembami ponuja malo (v povprečju se jim letos izplača 24 EUR, prihodnje leto pa okoli 150 EUR bruto), podjetja pa se celo dodatno obremenjuje in jim tudi z davčnim prestrukturiranjem po nepotrebnem z višjimi davki jemlje še več razvojnega potenciala.

To je v izrazitem nasprotju tudi z interesi lokalnih skupnosti in večine prebivalcev. Prvič zato, ker se z dodatno obremenitvijo jemlje razvojni potencial tako lokalnim podjetnikom kot podjetjem, s tem pa zmanjšuje možnosti za nova delovna mesta. Še bolj pa zato, ker se s takšno neuravnoteženo delitvijo učinkov gospodarske rasti med javnimi uslužbenci in ostalimi prebivalci znižuje kupna moč večine.

Če bi Vlada pripravila odločno davčno reformo, s katero bi zaposleni v gospodarstvu dobili več, javni uslužbenci pa prek dogovora s sindikati nekoliko manj – kar bi bilo pošteno - bi bil učinek na rast BDP večji zaradi razpršenega efekta na neto plače. Višjih plač bi bila deležna v večjem obsegu večina prebivalstva. Zato je tudi v interesu lokalnih skupnosti, da zaščitijo interese svoje volilne baze.

Vlada z davčnim prestrukturiranjem rahlo razbremenjuje plače zaposlenih v gospodarstvu, toda v primerjavi s tem, kar daje javnim uslužbencem, je to prava malenkost. Istočasno pa za dobrih 100 milijonov EUR plačne razbremenitve predvideva obremenitev podjetij z višjo stopnjo davka od dohodka pravnih oseb. Davčno prestrukturiranje bi torej plačalo gospodarstvo samo.

Takšno davčno prestrukturiranje ni bilo usklajeno s ključnimi deležniki v gospodarstvu. Zaradi ravnanja Vlade in zaradi krivične porazdelitve učinkov gospodarske rasti so predstavniki ključnih delodajalskih in gospodarskih organizacij v zadnjih dneh ponovno apelirali tudi na poslance Državnega zbora, naj ne pustijo gospodarstva in vseh zaposlenih v njem na cedilu in naj v skladu z interesom svojih volivcev zahtevajo odločno in pravično davčno reformo, ponujeno davčno prestrukturiranje pa zavrnejo.

Podjetja že nekaj zadnjih let plačujejo več iz naslova širjenja osnov za plačilo prispevkov ter višjih zavarovalnih osnov, kar na letni ravni pomeni več kot 100 milijonov EUR novih dajatev. Če upoštevamo lansko dohodninsko razbremenitev, je to tudi letos še vedno 85 milijonov EUR dodatnih obremenitev. Podjetja torej že nekaj časa plačujejo za izpad iz naslova nižjih obremenitev plač, ki ga je predlagala Vlada in potrdil Državni zbor.

Prilivi v proračun iz naslova višje stopnje davka od dohodka pravnih oseb bodo višji od predvidenega izpada dohodkov v proračunu zaradi sprememb, ki jih prinaša

davčno prestrukturiranje v korist višjih neto prihodkov zaposlenih v gospodarstvu. Država bo torej od podjetij pobrala spet več, kot bo vrnila njenim zaposlenim.

Novela zakona naj bi po izračunih Ministrstva za finance pomenila izpad proračunskih prihodkov v višini 56 mio EUR letno. Pri tem izračunu pa ni upoštevano dejstvo, da bi s to rešitvijo povečali tudi plače javnem sektorju (približno tretjina zneska), kar pomeni, da razbremenitve ne bi bili deležni le zaposleni v gospodarstvu, temveč tudi zaposleni v javnem sektorju. To je potrebno poudariti, saj naj bi bil glavni vir te razbremenitve prav višja stopnja davka na dohodek pravnih oseb, ki ga plačuje le gospodarstvo.

Del plače za poslovno uspešnost se ne bo štel v davčno osnovo, saj je višina omejena na 70 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji, celotna izvedba pa je poleg tega administrativno zahtevna. S to ureditvijo zadovoljujemo preozek krog gospodarskih subjektov. Pravica do izplačila dela plače izplačana enkrat v letu vsem upravičencem hkrati lahko povzroča težave z likvidnostjo, zaradi česar se številni subjekti za to ne bodo odločali. V dejavnostih, ki dosegajo visoko dodano vrednost in tudi zaposlujejo ljudi z nadpovprečnimi plačami pa omejitev na 70 % povprečne plače pomeni, da cilj ne bo dosežen, saj bodo zaposleni deležni ugodnosti na manj kot polovico svoje mesečne plače. Maksimalni znesek bi moral biti višji, da bi bili lahko zaposleni, ki ustvarjajo največ dodane vrednosti, pravično nagrajani. Ministrstvo za finance je ocenilo, da je potencialni izpad iz dohodnine zaradi tega ukrepa 45 mio EUR, če bi skupni znesek za poslovno uspešnost znašal 160 mio EUR. Nekateri izračuni kažejo, da je znesek za tretjino previsok, potencialni izpad za državni proračun pa je bližje 30 mio EUR.

Višja dodatna splošna olajšava pomeni višje neto prihodke 20.000 zavezancev z najnižjimi plačami. Učinek tega ukrepa za zaposlenega je zanemarljiv – približno 20 EUR neto mesečno. To prav tako ne odpravlja temeljne težave pri večstopenjski lestvici splošne olajšave, ko se lahko zaposlenemu zaradi višjih izplačanih dodatkov dejanska neto plača zniža (zaradi višje davčne osnove kot posledica nižje splošne olajšave). Navedena rešitev bi po izračunih Ministrstva za finance pomenila izpad v višini 5 mio EUR letno. Izračun ministrstva je vprašljiv, saj je rast plač v letošnjem letu ugodna, s tem pa se niža število upravičencev.

Izračuni Ministrstva za finance kažejo, da bi sklop navedenih sprememb in dopolnitev zakona pomenil 106 mio EUR manj pobrane dohodnine, bolj realna pa je številka 90 mio EUR. Celoten znesek razbremenitve je tako zanemarljiv, sploh za zaposlene med 1,6 in 2-kratnikom povprečne plače, ki so najbolj produktivni kadri v podjetjih. Prav tako spremembe v dohodninski lestvici in dodatni splošni olajšavi ne razbremenjujejo podjetij, saj so plače v pogodbi o zaposlitvi določene na bruto ravni.

* * *

Interesna skupina delodajalcev predlaga, da Državni svet sprejme naslednji predlog zahteve:

Državni svet Republike Slovenije je na ... izredni seji, dne, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2R), EPA 1441-VII, ki ga je Državni zbor sprejel na 22. seji 27. septembra 2016, sprejel

ZAHTEVO,

da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2R), EPA 1441-VII.